

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๐๕

ส่ง ปก.ทส.
๒๔๖๖
รับที่
๙ ส.ป. ๒๕๖๐
เวลา ๑๖:๐๐

สำนักงานรัฐมนตรี
รับที่ ๗๒๔๗
วันที่ ๖ ส.ป. ๒๕๖๐
เวลา ๐๘:๓๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓ มีนาคม ๒๕๖๐ สป.ทส. รับที่ ๗๒๑ เวลา ๑๖:๕๖
วันที่ ๑๓ ส.ป. ๒๕๖๐

เรื่อง การดำเนินการตามผลการประชุมคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐
(แนวทางการปรับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทั้งในส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ และรายงานความคืบหน้า
ในการศึกษาความเป็นไปได้ในการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับอายุความ)

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๕.๓/๓๔๘๓
ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
๒. สำเนาหนังสือศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ ปท ๐๐๓๐.๑/๑๔
ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
๓. สำเนาหนังสือคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์
ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/(บยศ.)/๙๐ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

ด้วยกระทรวงการคลังและศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติได้เสนอเรื่อง
แนวทางการปรับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทั้งในส่วนของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ และรายงานผล
การศึกษาความเป็นไปได้ในการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในประเด็นเกี่ยวกับการนับอายุความของคดี
ทุจริตตั้งแต่เมื่อปรากฏหลักฐานการทุจริต ไปเพื่อดำเนินการ ซึ่งฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดิน
เชิงยุทธศาสตร์ได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏ
ตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ รองนายกรัฐมนตรี
(นายวิษณุ เครืองาม) ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ขณะนี้ได้ประกาศใช้บังคับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง
และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้วเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๐ โดยจะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด
หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวจะกำหนด
หลักเกณฑ์และมาตรฐานในการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐเพื่อให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งนำไปใช้
เป็นหลักปฏิบัติ รวมทั้งกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ
ให้เกิดความโปร่งใส อันจะเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับสาธารณชน ดังนั้น ในระหว่างรอการบังคับใช้
พระราชบัญญัติดังกล่าว เห็นควรให้กรมบัญชีกลางดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินการ
ตามพระราชบัญญัติข้างต้นเกิดประสิทธิภาพอย่างแท้จริง
ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วลงมติว่า

๑. รับทราบตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ชี้แจงเพิ่มเติม และให้กระทรวงการคลัง
(กรมบัญชีกลาง) ดำเนินการชักชวนความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง รวมทั้งสร้างการรับรู้
และความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชนเกี่ยวกับพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งจะทำให้การจัดซื้อจัดจ้างของรัฐ
มีความโปร่งใสและรัดกุมมากขึ้น และให้เตรียมความพร้อมทั้งด้านบุคลากรและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
เพื่อสนับสนุนดูแลการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้มีประสิทธิภาพ

/๒. เห็นชอบ

๒. เห็นชอบแนวทางการปรับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทั้งในส่วนของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๒.๑ กรณีปัญหาการกำหนดขอบเขตของงาน (TOR) ที่ไม่ชัดเจน กำหนดคุณลักษณะเฉพาะ เป็นการลือคอสเปค และกำหนดราคากลางสูงเกินความเป็นจริง

๒.๑.๑ ให้คณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริตกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินการโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ โดยคัดเลือกโครงการขนาดใหญ่ของหน่วยงานของรัฐ และให้ผู้สังเกตการณ์เข้าร่วมสังเกตการณ์และตรวจสอบโครงการตลอดระยะเวลา ตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำราคากลาง ร่างขอบเขตของงาน (TOR) จนเสร็จสิ้นโครงการ รวมทั้งให้มีการกำหนดแนวปฏิบัติให้ผู้สังเกตการณ์ตามข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) ใช้ประกอบการเข้าสังเกตการณ์ และเพิ่มช่องทางการจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาสังเกตการณ์เพื่อให้ข้อคิดเห็นในการจัดทำข้อตกลงคุณธรรมของหน่วยงานของรัฐ

๒.๑.๒ ให้คณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริตแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อสอบทานราคากลางงานก่อสร้าง โดยมีองค์ประกอบจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรวิชาชีพ นักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการก่อสร้าง

๒.๑.๓ ให้กรมบัญชีกลางนำข้อมูลการจัดซื้อครุภัณฑ์ในระบบ e-GP มากำหนดเป็นราคากลางครุภัณฑ์และปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

๒.๒ กรณีปัญหาการสมยอมราคาในการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ (การฮั้วประมูล)

๒.๒.๑ เห็นชอบให้ทบพวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง โดยให้เพิ่มอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างให้มีอำนาจกำหนดรายชื่อผู้ประกอบการงานก่อสร้างที่มีสิทธิเป็นผู้ยื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานของรัฐ

๒.๒.๒ ให้กรมบัญชีกลางกำหนดแนวทางการประเมินผลผู้ประกอบการโดยพิจารณาจากความสามารถของคู่สัญญาในการปฏิบัติงานตามสัญญา เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ายื่นข้อเสนอหรือเข้าทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ

๒.๒.๓ ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันมากขึ้น ดังนี้

(๑) งานก่อสร้างที่มีวงเงินตั้งแต่ ๕,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป และเป็นการดำเนินงานที่มีรายละเอียดซับซ้อน มีเทคนิคเฉพาะ จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ต้องใช้บุคลากรในสาขาวิชาชีพการก่อสร้างขั้นสูงหรือช่างฝีมือโดยเฉพาะ หรือมีความชำนาญเป็นพิเศษ เช่น ทางยกระดับ อุโมงค์ใต้ดิน ท่าเรือขนส่งท่าอากาศยาน เป็นต้น ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการประกาศประกวดราคานานาชาติ (International Bidding)

(๒) งานอื่นที่ไม่ใช่งานก่อสร้างที่มีวงเงินตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป และเป็นการซื้อหรือการจ้างที่มีรายละเอียดของสินค้า บริการ หรืองานที่มีความซับซ้อน มีเทคนิคเฉพาะ จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้หน่วยงานของรัฐกำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอราคาโดยเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการต่างประเทศสามารถเข้าร่วมการเสนอราคาได้

๒.๓ กรณีปัญหาการจัดซื้อผ่านคนกลาง (Agent)

ในการจัดซื้อพัสดุที่มีรายละเอียดของสินค้า มีความซับซ้อน มีเทคนิคเฉพาะ จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ ๆ และมีผู้ผลิตสินค้าตามรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะตามที่หน่วยงานกำหนดน้อยราย ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดซื้อกับผู้ผลิตโดยตรง ไม่ให้ซื้อผ่านผู้แทนจำหน่าย เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นไม่สามารถดำเนินการได้ ก็ให้จัดซื้อผ่านผู้แทนจำหน่ายได้ ทั้งนี้ จะต้องระบุเหตุผลความจำเป็นไว้ในรายงานขอซื้อขอจ้างด้วย

ทั้งนี้ การดำเนินการตามข้อ ๒.๒.๓ และข้อ ๒.๓ ข้างต้น ไม่รวมถึงกรณีที่มีการจัดจ้างที่ได้มีการประกาศในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางหรือของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ผู้ประกอบการเข้ายื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานของรัฐก่อนวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติในเรื่องดังกล่าว

๒.๔ แนวทางการกำกับดูแลบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจ

ในการกำกับดูแลบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจ ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การจัดตั้ง/ร่วมทุนและกำกับดูแลบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจที่คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจกำหนด และได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจได้เวียนแจ้งหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้รัฐวิสาหกิจทุกแห่งถือปฏิบัติด้วยแล้ว และให้บริษัทในเครือจัดส่งข้อมูลรายงานประจำปี ภายใน ๖๐ วันจากสิ้นปีบัญชี และสำหรับกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงกรรมการและผู้บริหารระหว่างปี ให้รายงานทุกครั้งเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงภายใน ๓๐ วัน รวมทั้งข้อมูลอื่น ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจจะกำหนดเพิ่มเติมต่อไป

๒.๕ แนวทางการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง

ให้กรมบัญชีกลางพัฒนาระบบ e-GP โดยให้มีการเปิดเผยรายชื่อและระบุประเภทของผู้ชนะการเสนอราคาว่าเป็นผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่าย รวมทั้งจัดทำรายงานสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างของแต่ละหน่วยงานประจำปี โดยมีสาระสำคัญ ได้แก่ ข้อมูลของผู้ชนะการเสนอราคา วงเงินงบประมาณ ประเภทโครงการ และร้อยละของวงเงินที่จัดซื้อจัดจ้างต้องงบประมาณรายจ่ายประจำปี ประกาศเผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์

๒.๖ ให้หน่วยงานของรัฐกำหนดแนวทางปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ให้สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ เพื่อกำกับไม่ให้ข้าราชการและพนักงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐรับทรัพย์สิน สิ่งของ หรือประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่าเกินกว่า ๓,๐๐๐ บาท โดยเคร่งครัด

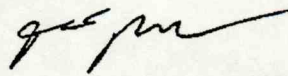
๓. ให้กระทรวงการคลังกำหนดแนวทางในการปฏิบัติเพิ่มเติมเพื่อกำกับดูแลบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจให้มีขั้นตอนที่ชัดเจน รวมถึงการแต่งตั้งกรรมการของบริษัทในเครือ แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๔. รับทราบรายงานความคืบหน้าในการศึกษาความเป็นไปได้ในการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับอายุความไว้ชั้นหนึ่งก่อน ตามที่ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติเสนอ

๕. ให้กระทรวงการคลังและศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติได้รับการยกเว้นการปฏิบัติ
ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ (เรื่อง การเสนอเรื่องเร่งด่วนต่อคณะรัฐมนตรี)
ในการเสนอเรื่องนี้

จึงเรียนยืนยันมาและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ
ในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์วิลาส)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนาศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๔๙ (จิตตา) ๔๔๒ (เฉลิมขวัญ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.soc.go.th (เฉลิมขวัญ/อริศรา)

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๐๕.๓๑๗๘๓

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการปรับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทั้งในส่วนของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๓๘๐๖ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๒๙๙๑ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒. โครงสร้าง องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง

๓. หลักเกณฑ์การจัดตั้ง/ร่วมทุนและกำกับดูแลบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจ

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอ เรื่อง แนวทางการปรับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทั้งในส่วน
ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการ
ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) ทั้งนี้
รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลัง ได้เห็นชอบ
ให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมา

๑.๑ ตามที่กระทรวงการคลังมีนโยบายในการแก้ไขปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ
โดยพิจารณาเห็นว่า ยังมีประเด็นปัญหาที่สมควรได้รับการแก้ไขใน ๓ ประเด็น ดังนี้

๑.๑.๑ หน่วยงานผู้จัดหาพัสดุกำหนดขอบเขตของงาน (Terms of Reference : TOR)
ไม่ชัดเจน กำหนดคุณลักษณะเฉพาะเป็นการลือคสเปค หรือกำหนดราคากลางสูงเกินความเป็นจริง

๑.๑.๒ การสมยอมกันในการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ (การฮั้วประมูล)

๑.๑.๓ การจัดซื้อผ่านผู้แทนจำหน่าย (Agent) มีเชื้อจากผู้ผลิตโดยตรง

๑.๒ จากประเด็นปัญหาข้างต้น กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางได้ดำเนินการ
ในส่วนที่เกี่ยวข้องไปแล้ว เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานภาครัฐ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความโปร่งใส
ตรวจสอบได้ และมีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม สรุปได้ดังนี้

๑.๒.๑ พัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) ซึ่งกำหนด
แนวทางปฏิบัติในการจัดหาพัสดุด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Market : e-market) และด้วยวิธี
ประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Bidding : e-bidding) ให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ โดยเฉพาะวิธีประกวดราคา
อิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) กำหนดให้มีการนำร่างประกาศและร่างเอกสารประกวดราคา เผยแพร่ในเว็บไซต์
ของส่วนราชการและเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง (www.gprocurement.go.th) ให้สาธารณชนเสนอแนะ

/หรือ ...

หรือวิจารณ์ เพื่อให้การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุเป็นไปด้วยความรอบคอบ มีรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะเหมาะสม เป็นประโยชน์แก่ทางราชการ และไม่มีการกำหนดเงื่อนไขที่เป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม รวมทั้งในขั้นตอนการเสนอราคา ผู้ประกอบการหรือส่วนราชการจะไม่ทราบว่า มีผู้ประกอบการรายใดมาซื้อของ หรือมาเสนอราคา ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาดำข้อ ๑.๑.๑ และข้อ ๑.๑.๒ ข้างต้น

๑.๒.๒ การจัดหาพัสดุด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) ได้เริ่มนำมาใช้กับส่วนราชการเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๘ และข้อมูลผลของการจัดซื้อจัดจ้าง ตั้งแต่เริ่มใช้บังคับจนถึงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ ปรากฏว่า สามารถประหยัดงบประมาณได้ ๖๙,๖๗๐.๖๖ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒๔ ของวงเงินงบประมาณที่ใช้ในการจัดหา

๑.๒.๓ การจัดทำข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact : IP) โดยมีคณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต (Anti - Corruption Cooperation Committee) ซึ่งแต่งตั้งตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ ทำหน้าที่กำหนดแนวทางและวิธีการในการดำเนินการโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ คัดเลือกโครงการรวมทั้งการคัดเลือกผู้สังเกตการณ์เพื่อเข้าร่วมโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

ในการจัดทำข้อตกลงคุณธรรมดังกล่าว จะเลือกโครงการขนาดใหญ่และเป็นที่สนใจของประชาชน และทำข้อตกลงเป็นลายลักษณ์อักษร รวม ๓ ฝ่าย ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนที่สนใจเข้ามาเป็นผู้เสนอราคาหรือเสนองานกับภาครัฐ และผู้สังเกตการณ์ที่มาจากภาคประชาสังคม โดยข้อตกลงคุณธรรมกำหนดให้หน่วยภาครัฐต้องเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างทุกขั้นตอน และผู้เข้าร่วมการเสนอราคาจะต้องไม่ให้ เสนอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด อันเป็นประโยชน์ต่อการเสนอราคา และยินยอมให้ผู้สังเกตการณ์เข้าร่วมสังเกตการณ์และตรวจสอบโครงการตลอดระยะเวลาและทุกขั้นตอนจนกระทั่งสิ้นสุดโครงการ สำหรับผู้สังเกตการณ์ (Observer) จะต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ที่จำเป็นต่อโครงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐนั้น ๆ และต้องมีความเป็นกลางไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโครงการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งหากพบพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริตและหน่วยงานไม่แก้ไข ผู้สังเกตการณ์จะแจ้งให้คณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริตหรือคณะอนุกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริตผ่านองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) เพื่อพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริง และมีข้อสั่งการต่อไป การดำเนินการดังกล่าวสามารถแก้ไขปัญหา ตามข้อ ๑.๑.๑ และ ๑.๑.๒ ข้างต้น ปัจจุบันมีโครงการจัดทำข้อตกลงคุณธรรม จำนวน ๓๔ โครงการ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๔๐,๕๙๗.๓๓ ล้านบาท

๑.๒.๔ การกำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลตามโครงการความโปร่งใสในงานก่อสร้างภาครัฐ (Construction Sector Transparency Initiative : CoST) สำหรับโครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ โดยให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับโครงการก่อสร้างในทุกๆ ระยะที่ดำเนินการ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสามารถแก้ไขปัญหา ตามข้อ ๑.๑.๑ - ข้อ ๑.๑.๓ ข้างต้น ปัจจุบันมีโครงการงานก่อสร้างภาครัฐที่ต้องเปิดเผยข้อมูลรวม ๗ โครงการ เป็นวงเงินรวมทั้งสิ้น ๑๐๒,๗๐๗ ล้านบาท

๑.๒.๕ ร่างพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ได้กำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาดำข้อ ๑.๑.๑ - ข้อ ๑.๑.๓ สรุปได้ ดังนี้

(๑) การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้าง ห้ามมิให้กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง หรือของผู้ขายรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ

(๒) การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและผู้ประกอบการในการป้องกัน การทุจริต โดยกำหนดให้มีการจัดทำข้อตกลงคุณธรรม ระหว่างหน่วยงานเจ้าของโครงการ ผู้เสนอราคา และผู้สังเกตการณ์หน่วยงานภาครัฐ รัฐจัดให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์ขั้นตอนหนึ่งขั้นตอนใด ของการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานภาครัฐได้

(๓) หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างตั้งแต่ขั้นตอน การจัดทำคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้าง การประกาศประกวดราคา และการจัดทำสัญญา ไว้ในเว็บไซต์ของส่วนราชการและเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง

(๔) การกำหนดราคาอ้างอิง ให้กรมบัญชีกลางมีหน้าที่ในการจัดทำ ฐานข้อมูลราคาอ้างอิงของพัสดุที่ต้องคำนึงถึงราคาตลาดของพัสดุ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นข้อมูล ประกอบการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุนั้น

(๕) กำหนดให้คณะกรรมการราคากลาง มีหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการก่อสร้างที่จะเข้าร่วมเป็นผู้ยื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานของรัฐ ในสาขางานก่อสร้างต่างๆ ตามที่คณะกรรมการราคากลางกำหนด

(๖) กำหนดให้มีการอุทธรณ์และร้องเรียน โดยผู้ที่ได้ยื่นข้อเสนอเพื่อทำการ จัดซื้อจัดจ้างพัสดุกับหน่วยงานของรัฐ มีสิทธิอุทธรณ์เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ในกรณีที่เห็นว่า หน่วยงานของรัฐ มิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด เป็นเหตุให้ตนไม่ได้รับการประกาศผลเป็นผู้ชนะหรือไม่ ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้สัญญากับหน่วยงานของรัฐ

(๗) การกำหนดบทลงโทษ ในกรณีเจ้าหน้าที่ หรือผู้มีอำนาจในการดำเนินการ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้างหรือ การบริหารพัสดุโดยมิชอบ หรือโดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาท ถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเกี่ยวกับการกำหนดขอบเขต ของงาน (TOR) ไม่ชัดเจน หรือกำหนดคุณลักษณะเฉพาะเป็นการลือคสเปค และกำหนดราคากลางสูง เกินความเป็นจริง การสมยอมราคาในการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ (การฮั้วประมูล) และการจัดซื้อ การจัดซื้อผ่านผู้แทนจำหน่าย (Agent) มิใช่ซื้อจากผู้ผลิตโดยตรง สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรเสนอแนวทางการปรับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทั้งในส่วนของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบดำเนินการก่อนในระหว่างรอรับการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วย การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ซึ่งยังต้องใช้เวลาอีกหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา จึงจะมีผลใช้บังคับ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถแก้ไขปัญหา การจัดซื้อจัดจ้างได้ก่อนในระหว่างรอรับการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐ ซึ่งยังต้องใช้เวลาอีกหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาก็จะมีผลใช้บังคับ จึงจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาเรื่องดังกล่าวโดยเร็ว

๔. สาระสำคัญของเรื่อง

๔.๑ คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์ ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ มีมติเห็นชอบหลักการแนวทางการปรับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทั้งในส่วน ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ พร้อมทั้งมอบหมายให้กระทรวงการคลัง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๔.๑.๑ กำหนดหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับการเสนอราคาแบบ International Bidding ให้มีความชัดเจน เช่น มูลค่าโครงการ ชัดความสามารถในการรับงาน เทคโนโลยีที่ต้องใช้

๔.๑.๒ กำหนดรายละเอียดในการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อสอบทานราคากลาง งานก่อสร้าง โดยให้มีองค์ประกอบจากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรวิชาชีพ นักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิ

๔.๑.๓ การกำหนดแนวทางการกำกับดูแลบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจให้มีการ บริหารจัดการที่มีความโปร่งใส

๔.๑.๔ เร่งรัดการจัดทำบัญชีและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ รวมทั้งจัดทำบัญชีราคากลางครุภัณฑ์ให้มีความเหมาะสมและเป็นปัจจุบัน

๔.๑.๕ การส่งเสริมให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่มีการจัดทำโครงการขนาดใหญ่ พิจารณาจัดทำข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) ในทุกโครงการตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำขอบเขตของงาน (Term of Reference: TOR) และเร่งรัดการจัดหาผู้สังเกตการณ์จากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรวิชาชีพ นักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาสังเกตการณ์ และให้ข้อคิดเห็นในการจัดทำข้อตกลงคุณธรรมของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

๔.๑.๖ ให้กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดแนวทางเพื่อกำกับไม่ให้ ข้าราชการและพนักงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ รับทรัพย์สิน สิ่งของ หรือ ประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่าเกินกว่า ๓,๐๐๐ บาท รวมถึงการศึกษาดูงานและการฝึกอบรมที่สิ้นเปลืองงบประมาณ

๔.๒ ผลการดำเนินการ กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลาง ได้ดำเนินการในส่วนเกี่ยวข้อง ตามมติคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์ ตามข้อ ๔.๑ ข้างต้น โดยได้ประชุมหารือร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) และสำนักงบประมาณ เพื่อพิจารณาแนวทางการปรับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทั้งในส่วนของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ สรุปได้ดังนี้

๔.๒.๑ ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดขอบเขตของงาน (TOR) ไม่ชัดเจน หรือกำหนด คุณสมบัติเฉพาะเป็นการลือคสเปค และกำหนดราคากลางสูงเกินความเป็นจริง มีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

(๑) การจัดทำข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact : IP) ให้คณะกรรมการ ความร่วมมือป้องกันการทุจริต กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินการโครงการร่วมมือป้องกันการทุจริต ในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ โดยคัดเลือกโครงการขนาดใหญ่ของหน่วยงานภาครัฐ และให้ผู้สังเกตการณ์เข้าร่วม สังเกตการณ์และตรวจสอบโครงการตลอดระยะเวลาตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำราคากลาง ร่างขอบเขตของงาน (TOR) จนกระทั่งเสร็จสิ้นโครงการ รวมทั้งให้มีการกำหนดแนวปฏิบัติให้ผู้สังเกตการณ์ตามข้อตกลงคุณธรรม ใช้ประกอบการเข้าสังเกตการณ์ และเพิ่มช่องทางการจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาสังเกตการณ์เพื่อให้ข้อคิดเห็นในการจัดทำข้อตกลงคุณธรรมของหน่วยงานภาครัฐ

(๒) ให้คณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อสอบทานราคากลางงานก่อสร้าง โดยมีองค์ประกอบจากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรวิชาชีพ นักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการก่อสร้าง

(๓) ให้กรมบัญชีกลาง นำข้อมูลการจัดซื้อครุภัณฑ์ในระบบ e-GP มากำหนดเป็นราคากลางครุภัณฑ์และปรับปรุงข้อมูลราคากลางให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

๔.๒.๒ ปัญหาการสมยอมราคาในการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ (การฮั้วประมูล) มีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

(๑) เพิ่มกรอบอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งแต่งตั้งตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ ให้มีอำนาจหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการงานก่อสร้างที่มีสิทธิเป็นผู้ยื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานของรัฐ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ เพื่อดำเนินการไปก่อนร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ พ.ศ. มีผลบังคับใช้

(๒) ให้กรมบัญชีกลางกำหนดแนวทางการประเมินผลผู้ประกอบการโดยพิจารณาจากความสามารถของคู่สัญญาในการปฏิบัติงานตามสัญญา เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ายื่นข้อเสนอหรือเข้าทำสัญญากับหน่วยงานภาครัฐ

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันมากขึ้น ดังนี้

(๓.๑) งานก่อสร้างที่มีวงเงินตั้งแต่ ๕,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป และเป็น การดำเนินงานที่รายละเอียดซับซ้อน มีเทคนิคเฉพาะ จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ต้องใช้บุคลากรในสาขา วิชาชีพการก่อสร้างขั้นสูงหรือช่างผู้มีฝีมือโดยเฉพาะ หรือมีความชำนาญเป็นพิเศษ เช่น ทางยกระดับ อุโมงค์ใต้ดิน ท่าเรือขนส่ง ท่าอากาศยาน เป็นต้น ให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการประกาศประกวดราคานานาชาติ (International Bidding)

(๓.๒) งานอื่นที่ไม่ใช่งานก่อสร้างที่มีวงเงินตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป และเป็นการซื้อหรือการจ้างมีรายละเอียดของสินค้าบริการหรืองานที่มีความซับซ้อน มีเทคนิคเฉพาะ จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ๆ ให้หน่วยงานภาครัฐกำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอราคาโดยเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการต่างประเทศสามารถเข้าร่วมการเสนอราคาได้

๔.๒.๓ ปัญหาการจัดซื้อผ่านคนกลาง (Agent) มีแนวทางดำเนินการดังนี้

การจัดซื้อพัสดุที่มีรายละเอียดของสินค้ามีความซับซ้อน มีเทคนิคเฉพาะ จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ๆ และมีผู้ผลิตสินค้าตามรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะตามที่หน่วยงานกำหนดน้อยราย ให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการจัดซื้อกับผู้ผลิตโดยตรงโดยไม่ให้ซื้อผ่านผู้แทนจำหน่าย เว้นแต่ มีเหตุผลความจำเป็นไม่สามารถดำเนินการได้ ก็ให้จัดซื้อผ่านผู้แทนจำหน่ายได้ ทั้งนี้ จะต้องระบุเหตุผลความจำเป็นไว้ในรายงานขอซื้อขอจ้างด้วย

ทั้งนี้ การดำเนินการตามข้อ ๔.๒.๒ (๓) และข้อ ๔.๒.๓ ข้างต้น ไม่รวมถึงกรณี ที่การจัดจ้างที่ได้มีการประกาศในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางหรือของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้ผู้ประกอบการเข้ายื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานภาครัฐ ก่อนวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติในเรื่องดังกล่าว

๔.๒.๔ แนวทางการกำกับดูแลบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจให้มีการบริหารจัดการ
ที่มีความโปร่งใส

คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) ได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดตั้ง/ร่วมทุน
และกำกับดูแลบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจ และได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘
และวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙ แล้ว ซึ่ง สคร. ได้เวียนแจ้งหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้รัฐวิสาหกิจทุกแห่งถือปฏิบัติด้วยแล้ว
โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) หลักเกณฑ์ในการจัดตั้ง/ร่วมทุนในบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจ

(๒) ขั้นตอนและข้อมูลในการขออนุมัติจัดตั้ง/ร่วมลงทุนในบริษัทในเครือ

(๓) หลักเกณฑ์การกำกับดูแลบริษัทในเครือ ซึ่งกำหนดให้รัฐวิสาหกิจแม่ต้อง
มีการกำกับดูแลบริษัทในเครือให้มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่ทัดเทียมกับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย และที่รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติ โดยบริษัทในเครือต้องถือปฏิบัติอย่างน้อย ดังนี้

(๓.๑) จัดให้มีระบบการบริหารจัดการที่ดี และปฏิบัติตามแนวทางการ
การเปิดเผยข้อมูลผ่านรายงานประจำปี ที่โปร่งใสและตรวจสอบได้

(๓.๒) นโยบายป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ทั้งโครงสร้าง
การถือหุ้น/การจัดการ

(๓.๓) โครงสร้างกรรมการที่มีการถ่วงดุล มีกรรมการอิสระ การจัดให้มี
คณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

(๓.๔) งบการเงินของบริษัทในเครือต้องผ่านการตรวจสอบ/สอบทาน
โดยผู้สอบบัญชีที่ได้รับอนุญาต
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

อย่างไรก็ดี นอกจากการกำหนดหลักเกณฑ์ข้างต้น สคร. ได้กำหนดให้บริษัทในเครือ
จัดส่งข้อมูลรายงานประจำปี ภายใน ๖๐ วันจากสิ้นปีบัญชี และสำหรับกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงกรรมการและ
ผู้บริหารระหว่างปี ให้รายงานทุกครั้งเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงภายใน ๓๐ วัน และข้อมูลอื่นๆ ที่ สคร. กำหนด
เพิ่มเติมต่อไป

๔.๒.๕ แนวทางการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง

ให้กรมบัญชีกลางพัฒนาระบบ e-GP โดยให้มีการเปิดเผยรายชื่อ และระบุ
ประเภทของผู้ชนะการเสนอราคาว่าเป็นผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่าย รวมทั้งจัดทำรายงานสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้าง
ของแต่ละหน่วยงานประจำปี โดยมีสาระสำคัญ ได้แก่ ข้อมูลของผู้ชนะการเสนอราคา วงเงินงบประมาณ
ประเภทโครงการ และร้อยละของวงเงินที่จัดซื้อจัดจ้างต้องงบประมาณรายจ่ายประจำปี ประกาศเผยแพร่ไว้ใน
เว็บไซต์

๔.๒.๖ สำหรับการกำหนดแนวทางเพื่อกำกับไม่ให้ข้าราชการและพนักงานของ
ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ รับทรัพย์สิน สิ่งของ หรือประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่าเกินกว่า
๓,๐๐๐ บาท

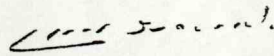
กรณีนี้เห็นควรให้หน่วยงานภาครัฐ กำหนดแนวทางปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่
ให้สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับ
ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓
และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยเคร่งครัด

๕. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแนวทางการปรับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทั้งในส่วนของการบริหารและรัฐวิสาหกิจ ตามข้อ ๔.๒ ดังกล่าวข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

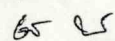
กรมบัญชีกลาง

กองการพัสดุภาครัฐ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๗๕๒

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕-๖

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวเฉลิมขวัญ ทองจันทร์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

ด้านที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๐๔๔

ที่ นร ๐๔๐๓(กร.๕) / ๒๑๘๐

วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการปรับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทั้งในส่วนของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงการคลังได้เสนอเรื่อง แนวทางการปรับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทั้งในส่วน
ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย จึงเห็นควร
ให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

(นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)

รองนายกรัฐมนตรี

โครงสร้าง องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ของ

คณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง

องค์ประกอบ

๑. ปลัดกระทรวงการคลัง	ประธานกรรมการ
๒. อธิบดีกรมบัญชีกลาง (หรือรองอธิบดีกรมบัญชีกลาง ที่อธิบดีกรมบัญชีกลางมอบหมาย)	รองประธานกรรมการ
๓. รองศาสตราจารย์ ธนิต ธงทอง	กรรมการ
๔. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ	กรรมการ
๕. ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ	กรรมการ
๖. ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	กรรมการ
๗. ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๘. ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง	กรรมการ
๙. ผู้แทนกรมทางหลวง	กรรมการ
๑๐. ผู้แทนกรมทางหลวงชนบท	กรรมการ
๑๑. ผู้แทนกรมชลประทาน	กรรมการ
๑๒. ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
๑๓. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรรมการ
๑๔. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์และการธนาคาร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	กรรมการ
๑๕. ผู้แทนสมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทยฯ	กรรมการ
๑๖. ผู้แทนสภาวิศวกร	กรรมการ
๑๗. ผู้แทนสภาสถาปนิก	กรรมการ
๑๘. ผู้แทนสมาคมวิศวกรที่ปรึกษาแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๙. ผู้อำนวยการกองการพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง	กรรมการและเลขานุการ
๒๐. ผู้แทนกองการพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑. ผู้แทนกรมทางหลวง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๒. ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๓. ผู้แทนกรมชลประทาน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ศึกษา พิจารณา และกำหนดแนวทางและวิธีการในการกำหนดหลักเกณฑ์รวมทั้งรายละเอียดประกอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่เป็นมาตรฐานตามหลักวิชาการ สอดคล้องกับราคาค่าก่อสร้างที่เป็นจริง และสามารถนำไปใช้ในกระบวนการจัดจ้างก่อสร้างตามระเบียบฯ ว่าด้วยการพัสดุ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ทบทวน ปรับปรุง และกำหนดหลักเกณฑ์ฯ รายละเอียดประกอบ รวมทั้งแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างให้มีความเหมาะสม สอดคล้องตามสภาวการณ์เทคโนโลยีและข้อมูลข้อเท็จจริงด้านการก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงไป

๓. ศึกษา พิจารณา และกำหนดแนวทางและวิธีการ รวมทั้งมาตรการในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างที่หน่วยงานภาครัฐได้คำนวณตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

๔. กำกับดูแลการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างของหน่วยงานภาครัฐให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ฯ รวมทั้งการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

๕. ให้มีอำนาจเข้าตรวจสอบหรือดำเนินการอื่นใดเพื่อให้ทราบข้อเท็จจริง รวมทั้งการดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐชี้แจงหรือให้ข้อมูลเท็จจริงเกี่ยวกับการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

๖. วินิจฉัยปัญหา ตอบข้อหารือ และอนุมัติยกเว้นหรือผ่อนผันการดำเนินการตามหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติ และรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

๗. จัดทำคู่มือ เอกสารเผยแพร่ รวมทั้งการดำเนินการอื่นใด เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้มีความรู้ เข้าใจ และสามารถนำหลักเกณฑ์ฯ แนวทางและวิธีปฏิบัติ และรายละเอียดประกอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างไปใช้ปฏิบัติ ได้อย่างถูกต้องและในแนวทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ

๘. กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการงานก่อสร้างที่มีสิทธิเป็นผู้ยื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานภาครัฐ

๙. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อช่วยปฏิบัติ ได้ตามที่คณะกรรมการฯ เห็นสมควร

๑๐. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี และ/หรือคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้างมอบหมาย

สำหรับการเบิกจ่ายเบี้ยประชุมฯ ของคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ โดยให้เบิกจ่ายจากเงินงบประมาณของกรมบัญชีกลาง

หลักเกณฑ์การจัดตั้ง/ร่วมทุนและกำกับดูแลบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจ

คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘ และ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙ ได้มีมติเห็นชอบการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดตั้ง/ร่วมทุนและกำกับดูแลบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจตามมติคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) ครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ตามลำดับ ดังนี้

ขอบเขตการใช้บังคับ*

ให้ใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจทุกแห่ง และรัฐวิสาหกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งให้รวมถึงรัฐวิสาหกิจที่ได้รับยกเว้นกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่ใช้กับรัฐวิสาหกิจทั่วไปด้วย ทั้งนี้ ยกเว้นการร่วมลงทุนของรัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน ตามวัตถุประสงค์การจัดตั้ง

คำนิยาม*

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“รัฐวิสาหกิจแม่” หมายความว่า องค์การของรัฐบาลหรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ หรือบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการมีทุนรวม อยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

“บริษัทในเครือ” หมายความว่า บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละยี่สิบห้า

“การจัดตั้งบริษัทในเครือ” หมายความว่า กรณีที่รัฐวิสาหกิจเป็นผู้จัดตั้งบริษัทขึ้นใหม่ และรัฐวิสาหกิจมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละยี่สิบห้า

“การร่วมทุนในบริษัทในเครือ” หมายความว่า กรณีที่มีบริษัทดำเนินการอยู่แล้ว และรัฐวิสาหกิจเข้าไปมีทุนในบริษัทดังกล่าว และทำให้รัฐวิสาหกิจมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละยี่สิบห้า

๑. หลักเกณฑ์การจัดตั้ง/ร่วมทุนในบริษัทในเครือ*

๑.๑ การจัดตั้ง/ร่วมทุนต้องเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกฎหมายจัดตั้งของรัฐวิสาหกิจ

๑.๒ บริษัทในเครือต้องไม่ดำเนินการที่เป็นภารกิจหลักของรัฐวิสาหกิจแม่ ยกเว้น การจัดตั้ง/ร่วมทุนในบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจที่มีลักษณะดังนี้

๑.๒.๑ รัฐวิสาหกิจที่มีปัญหาด้านการเงินและมีความจำเป็นต้องปรับโครงสร้างกิจการ เพื่อให้เกิดความเป็นไปได้ในการเพิ่มประสิทธิภาพ

๑.๒.๒ รัฐวิสาหกิจต้องการขยายธุรกิจสู่ตลาดต่างประเทศ เพื่อนำความเชี่ยวชาญไปสร้างรายได้เพิ่มเติมในต่างประเทศ หรือเสริมสร้างความมั่นคงในการให้บริการสาธารณสุขโรคสาธารณสุขการของประเทศ

๑.๒.๓ รัฐวิสาหกิจมีความจำเป็นต้องลงทุนจำนวนมาก เพื่อจัดหาเทคโนโลยี หรือต้องการความเชี่ยวชาญในการดำเนินธุรกิจ

๑.๓ บริษัทในเครือต้องดำเนินการที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับภารกิจหลักของรัฐวิสาหกิจแม่

๑.๔ บริษัทในเครือต้องไม่มีอำนาจผูกขาดและสิทธิพิเศษของรัฐวิสาหกิจแม่

๑.๕ บริษัทในเครือต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ รักษาประโยชน์ส่วนรวม หรือการจัดให้มีสาธารณสุขโรค

๑.๖ บริษัทในเครือต้องไม่ดำเนินการเกี่ยวกับการผลิตสินค้า หรือบริการที่มีผลเสียต่อสุขภาพอนามัย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

๒. การพิจารณาการจัดตั้ง/ร่วมทุนในบริษัทในเครือ*

๒.๑ ขั้นตอนการขออนุมัติ

๒.๑.๑ การขออนุมัติจัดตั้ง/ร่วมทุนในบริษัทในเครือ

รัฐวิสาหกิจแม่ที่มีความประสงค์จะจัดตั้ง/ร่วมทุนในบริษัทในเครือให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์การจัดตั้ง/ร่วมทุนในบริษัทในเครือ ข้อ ๑ โดยดำเนินการจัดทำข้อมูลตามข้อ ๒.๒ และนำเสนอกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อนำเสนอ ค.ร. และคณะรัฐมนตรีตามลำดับ ทั้งนี้ กรณีการจัดตั้ง/ร่วมทุนมีรัฐวิสาหกิจร่วมถือหุ้นเกินกว่า ๑ แห่ง ให้รัฐวิสาหกิจแม่ของรัฐวิสาหกิจที่มีสัดส่วนของทุนสูงที่สุดเป็นผู้เสนอ

สำหรับรัฐวิสาหกิจแม่ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีความประสงค์จัดตั้ง/ร่วมทุนในบริษัทในเครือที่รัฐวิสาหกิจที่ทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละยี่สิบห้าแต่ไม่เกินร้อยละห้าสิบ ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจพิจารณา ทั้งนี้ ให้นำหลักเกณฑ์การจัดตั้ง/ร่วมทุนในบริษัทในเครือตามข้อ ๑ ประกอบการพิจารณาด้วย

๒.๑.๒ การยุบเลิก/ถอนการลงทุน/ควมรวมบริษัทในเครือ

(๑) รัฐวิสาหกิจแม่ที่มีความประสงค์จะยุบเลิก/ถอนการลงทุนในบริษัทในเครือ ให้รายงานต่อกระทรวงเจ้าสังกัด และ ค.ร. เพื่อทราบ

(๒) รัฐวิสาหกิจแม่ที่มีความประสงค์จะควมรวมบริษัทในเครือที่ได้มีการจัดตั้งแล้ว ให้ดำเนินการเสนอตามขั้นตอนการขออนุมัติข้อ ๒.๑.๑

๒.๑.๓ การเปลี่ยนแปลงและ/หรือเพิ่มเติมวัตถุประสงค์

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงและ/หรือเพิ่มเติมวัตถุประสงค์ของบริษัท ในเครือจากที่ได้รับอนุมัติในการจัดตั้ง/ร่วมทุนในบริษัทในเครือ จะต้องขอความเห็นชอบตามขั้นตอนการขออนุมัติ ข้อ ๒.๑.๑

๒.๒ ข้อมูลประกอบการขออนุมัติ

กำหนดให้รัฐวิสาหกิจที่มีความประสงค์จะจัดตั้ง/ร่วมทุนในบริษัทในเครือ จัดทำข้อมูล ดังนี้

๒.๒.๑ ผลการศึกษา

(๑) ความจำเป็นในการจัดตั้ง/ร่วมทุนในบริษัทในเครือ และหลักการและเหตุผลที่แสดงว่าดำเนินการเป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดตั้ง/ร่วมทุนในบริษัทในเครือ ข้อ ๑

(๒) ผลกระทบจากการจัดตั้ง/ร่วมทุนในบริษัทในเครือที่เกี่ยวข้องกับสภาพและโครงสร้างอุตสาหกรรม ที่แสดงจำนวนผู้ประกอบการนั้นในอุตสาหกรรมทั้งรัฐวิสาหกิจและเอกชน สภาพเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อม

(๓) ผลกระทบต่อการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจแม่ และประโยชน์ที่รัฐวิสาหกิจแม่จะได้รับจากการจัดตั้ง/ร่วมทุน รวมถึงรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐวิสาหกิจแม่และบริษัทในเครือ

๑. ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘

๒. ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

๒.๒.๒ แผนการดำเนินงาน

(๑) ขั้นตอนและกำหนดเวลาในการจัดตั้ง/ร่วมทุนในบริษัทในเครือ

(๒) รายละเอียดเกี่ยวกับการประกอบกิจการหรือแผนธุรกิจระยะ ๕ ปี ของบริษัทในเครือ ที่มีรายละเอียดอย่างน้อยประกอบด้วย

(๒.๑) แผนการลงทุน แหล่งเงินลงทุน ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบกิจการ

(๒.๒) ลักษณะผลิตภัณฑ์/บริการ กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย แผนการตลาด

(๒.๓) ที่มาของรายได้ ประมาณการรายได้ - ค่าใช้จ่าย ผลตอบแทนทางการเงิน ผลตอบแทนที่รัฐวิสาหกิจแม่จะได้รับจากการจัดตั้ง/ร่วมทุน

(๒.๔) แผนบริหารความเสี่ยงในการดำเนินงาน และปัจจัยที่มีผลกระทบหลักต่อกิจการ (Key Success Factor)

(๓) การกำหนดกิจการที่จะโอนให้กับบริษัทในเครือจากรัฐวิสาหกิจแม่ ในกรณีที่บริษัทในเครือดำเนินกิจการที่รัฐวิสาหกิจแม่ดำเนินการอยู่

(๔) แผนการโอนถ่ายพนักงานและโครงสร้างอัตรากำลังของบริษัทในเครือและรัฐวิสาหกิจแม่ ภายหลังการจัดตั้ง/ร่วมทุน

(๕) รายชื่อผู้ถือหุ้น ทุนจดทะเบียน และแหล่งที่มาของเงินทุนของรัฐวิสาหกิจแม่ ที่จะจัดตั้ง/ร่วมทุนในบริษัทในเครือ

(๖) โครงสร้างผู้บริหาร และองค์ประกอบคณะกรรมการ

(๗) โครงสร้างอัตราค่าตอบแทนของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน

๒.๒.๓ การเสนอขอยกเว้นกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่ใช้กับรัฐวิสาหกิจทั่วไป ให้แก่บริษัทในเครือที่เป็นรัฐวิสาหกิจที่ต้องการขยายธุรกิจสู่ตลาดต่างประเทศตามนโยบายภาครัฐ เป็นเรื่องๆ ไป พร้อมทั้งให้เหตุผลในการยกเว้นดังกล่าว

ทั้งนี้ ให้รัฐวิสาหกิจและบริษัทในเครือที่จดทะเบียนและกระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้รับการยกเว้นการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การจัดตั้ง/ร่วมทุนและกำกับดูแลบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจ ข้อ ๑ หลักเกณฑ์การจัดตั้ง/ร่วมทุนในบริษัทในเครือ และข้อ ๒ การพิจารณาการจัดตั้ง/ร่วมทุนในบริษัทในเครือ แต่ยังคงต้องถือปฏิบัติในส่วนของการกำกับดูแลบริษัทในเครือตามหลักเกณฑ์ฯ^๑ ซึ่งรัฐวิสาหกิจและบริษัทในเครือที่ได้รับการยกเว้นนี้ ให้หมายถึง

ก) รัฐวิสาหกิจที่จดทะเบียนและกระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมถึงบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจดังกล่าวทั้งหมด และ

ข) บริษัทในเครือที่จดทะเบียนและกระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (กรณีที่รัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นผู้จัดตั้ง/ร่วมทุนมิได้จดทะเบียนและกระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย)

๓. การกำกับดูแลบริษัทในเครือ*

๓.๑ การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่ใช้กับรัฐวิสาหกิจทั่วไป

๓.๑.๑ บริษัทในเครือที่เป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นใหม่ต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่ใช้กับรัฐวิสาหกิจทั่วไปทั้งหมด ยกเว้น

๑. ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘

๒. ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

(๑) กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผล

(๒) กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างอัตรากำลัง

๓.๑.๒ บริษัทในเครือที่เป็นรัฐวิสาหกิจที่ได้รับยกเว้นกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่ใช้กับรัฐวิสาหกิจทั่วไป อยู่ก่อนแล้ว ให้ได้รับการยกเว้นต่อไป

๓.๒ การรายงานข้อมูลของบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจ

ให้รัฐวิสาหกิจแม่ของรัฐวิสาหกิจที่มีสัดส่วนของทุนสูงที่สุดเป็นผู้ดำเนินการรายงานข้อมูลของบริษัทในเครือที่มีอยู่แล้ว และกรณีที่มีการจัดตั้ง/ร่วมทุนในบริษัทในเครือขึ้นใหม่ โดยจัดส่งข้อมูลให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คนร. ภายใน ๓๐ วัน^๑ เพื่อรายงาน คนร. ดังนี้

๓.๒.๑ ข้อมูลการจัดตั้งของบริษัทในเครือทั้งหมดของรัฐวิสาหกิจแม่ ประกอบด้วย

(๑) รายชื่อบริษัทในเครือทั้งหมด

(๒) รายละเอียดการประกอบกิจการ หรือแผนธุรกิจของบริษัทในเครือ

(๓) รายชื่อผู้ถือหุ้น และสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทในเครือ

(๔) องค์ประกอบกรรมการ โครงสร้างผู้บริหาร และจำนวนพนักงาน

(๕) รายชื่อกรรมการและผู้บริหาร รวมทั้งโครงสร้างเงินเดือน ค่าตอบแทน เบี้ยประชุม และสวัสดิการของกรรมการและผู้บริหาร ทั้งนี้ ให้แสดงหมายเหตุว่ากรรมการและผู้บริหารบริษัทในเครือท่านใด ดำรงตำแหน่งกรรมการและผู้บริหารในรัฐวิสาหกิจแม่ด้วย

(๖) กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่ใช้กับรัฐวิสาหกิจทั่วไปที่บริษัทในเครือ แต่ละแห่งได้รับการยกเว้น

(๗) แนวทางหรือหลักเกณฑ์ของรัฐวิสาหกิจแม่ที่ใช้กำกับดูแลบริษัทในเครือ

(๘) ข้อมูลอื่นๆ ที่ สคร. กำหนดเพิ่มเติมต่อไป

๓.๒.๒ การรายงานข้อมูลของบริษัทในเครือภายหลังการจัดตั้ง

(๑) บริษัทในเครือที่จัดตั้งขึ้นใหม่ทั้งที่เป็นรัฐวิสาหกิจและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ ให้รายงานความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนธุรกิจ (Progress Report) และรายงานผลการดำเนินงานทางการเงินเทียบกับประมาณการกระแสเงินสด (Cash Flow Projection) ภายใน ๖ เดือนหลังจากการจัดตั้ง/ร่วมทุน

(๒) บริษัทในเครือทั้งที่เป็นรัฐวิสาหกิจและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ ให้จัดส่งข้อมูลรายงานประจำปี ภายใน ๖๐ วันจากสิ้นปีบัญชี และสำหรับกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงกรรมการและผู้บริหารระหว่างปี ให้รายงานทุกครั้งเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงภายใน ๓๐ วัน และข้อมูลอื่นๆ ที่ สคร. กำหนดเพิ่มเติมต่อไป

๓.๓ หลักเกณฑ์การกำกับดูแลบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจแม่

๓.๓.๑ รัฐวิสาหกิจแม่ต้องมีการกำกับดูแลบริษัทในเครือให้มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีทัดเทียมกับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และที่รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติ โดยบริษัทในเครือต้องถือปฏิบัติอย่างน้อย ดังนี้

(๑) จัดให้มีระบบการบริหารจัดการที่ดี และปฏิบัติตามแนวทางการเปิดเผยข้อมูลผ่านรายงานประจำปี ที่โปร่งใสและตรวจสอบได้

(๒) นโยบายป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ทั้งโครงสร้างการถือหุ้น/การจัดการ

๑. ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘

๒. ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๔

(๓) โครงสร้างกรรมการที่มีการถ่วงดุล มีกรรมการอิสระ การจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

(๔) งบการเงินของบริษัทในเครือต้องผ่านการตรวจสอบ/สอบทานโดยผู้สอบบัญชีที่ได้รับอนุญาต

๓.๓.๒ หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานระหว่างรัฐวิสาหกิจแม่และบริษัทในเครือ (Secondment)

รัฐวิสาหกิจแม่ต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานระหว่างรัฐวิสาหกิจแม่และบริษัทในเครือ (Secondment) ที่ชัดเจนและเหมาะสม โดยในส่วนค่าตอบแทนของพนักงานของบริษัทในเครือ และรัฐวิสาหกิจแม่ที่ได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติงานให้เลือกรับค่าตอบแทนทางใดทางหนึ่ง และกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งที่ชัดเจน และเหมาะสม

ด่วนที่สุด

ที่ ปท ๐๐๓๐.๑/ ๒๕

ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ
กระทรวงยุติธรรม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๙
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๒๗) กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในประเด็นเกี่ยวกับการนับอายุความของคดีทุจริตตั้งแต่เมื่อปรากฏหลักฐานการทุจริต

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ ปท ๐๐๓๐.๑/๑๒ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

ด้วยศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ ตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ ๒๒๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ขอเสนอเรื่อง รายงานผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในประเด็นเกี่ยวกับการนับอายุความของคดีทุจริตตั้งแต่เมื่อปรากฏหลักฐานการทุจริตมาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ ทั้งนี้ รอนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) มีบัญชาให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรี

ทั้งนี้เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ตามมติคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ได้มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ร่วมกับศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศึกษาความเป็นไปได้ในการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในประเด็นเกี่ยวกับการนับอายุความของคดีทุจริตตั้งแต่เมื่อปรากฏหลักฐานการทุจริต ทั้งนี้ ให้รายงานความคืบหน้าให้คณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

๑.๒ ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการ ศอตช. ได้จัดให้มีการประชุมเพื่อหารือการศึกษาความเป็นไปได้ในการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในประเด็นเกี่ยวกับการนับอายุความของคดีทุจริตตั้งแต่เมื่อปรากฏหลักฐานการทุจริต ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ช. กรมบัญชีกลาง และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ชั้น ๒๘ สำนักงาน ป.ป.ท.

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการ ศอตช. จึงมีความจำเป็นต้อง

รายงานความคืบหน้าของผลศึกษาความเป็นไปได้ในการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในประเด็นเกี่ยวกับการนับอายุความของคดีทุจริตตั้งแต่เมื่อปรากฏหลักฐานการทุจริตให้คณะรัฐมนตรีทราบ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ตามมติคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ กำหนดให้รายงานความคืบหน้าผลการศึกษาเรื่องดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีทราบภายในวันอังคารที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการ ศอตช. ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) กรมบัญชีกลาง และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๔.๑ การนับอายุความในคดีอาญาตามกฎหมายไทย ตามมาตรา ๙๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญา กำหนดให้อายุความในคดีอาญาเริ่มนับแต่วันกระทำความผิด โดยถือหลัก ความชัดเจนแน่นอนในการนับอายุความในคดีอาญา นอกจากนี้ ยังมีแนวคำพิพากษาศาลฎีกาวางบรรทัดฐาน ทั้งในวันเริ่มนับอายุความสำหรับความผิดสำเร็จและวันเริ่มนับอายุความสำหรับความผิดต่อเนื่องไว้แล้ว จึงทำให้ไม่มีปัญหาในการนับอายุความส่วนการนับอายุความในคดีอาญาตามกฎหมายต่างประเทศ เช่น ในประเทศเยอรมัน มาตรา ๓๘๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญาเยอรมัน กำหนดให้เริ่มนับแต่วันกระทำความผิดได้สิ้นสุดลง (ความผิดสำเร็จ) หรือเริ่มนับแต่วันที่ได้กระทำความผิดประกอบความผิด (ความผิดสำเร็จเช่นเดียวกัน) ซึ่งเห็นได้ว่า กฎหมายอาญาของเยอรมันถือหลักความชัดเจนแน่นอนในการนับอายุความเช่นเดียวกันกับของหลักกฎหมายไทย นอกจากนี้ ในการดำเนินคดีทุจริตตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้แก้ไขเพิ่มเติมในประเด็นอายุความตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ แล้ว กล่าวคือ กำหนดให้ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาของศาล มิให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และในกรณีมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลยถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ ซึ่งถือว่าเป็นการขยายอายุความสำหรับคดีทุจริตแล้ว

๔.๒ การแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในประเด็นเกี่ยวกับการนับอายุความของคดีทุจริตตั้งแต่เมื่อปรากฏหลักฐานการทุจริตมีข้อดี คือ ทำให้ความผิดอาญาในคดีทุจริตที่ได้ขาดอายุความไปแล้ว แต่ต่อมาปรากฏหลักฐานในภายหลัง เจ้าหน้าที่ของรัฐยังคงสามารถดำเนินการสอบสวนและฟ้องร้องเพื่อให้รัฐนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ เนื่องจากคดีทุจริตเป็นคดีที่มีผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม การแก้ไขกฎหมายดังกล่าวเห็นได้ว่าเป็นการขัดต่อหลักความชัดเจนแน่นอน และทำให้ในทางปฏิบัติอายุความแต่ละคดีทุจริตไม่เท่ากัน ไม่อาจทราบแน่ชัดว่าหลักฐานเพียงใดถือว่าการพบพยานหลักฐานการทุจริตหรือกรณีมีผู้ครอบครองพยานหลักฐานหลายคน ยังไม่อาจทราบแน่ชัดว่าบุคคลใดจะเป็นผู้วินิจฉัยว่าปรากฏพยานหลักฐาน และอายุความนับตั้งแต่เมื่อใด ส่งผลให้ระยะเวลานานออกไปไม่แน่นอนเสมือนไม่มีอายุความ และเมื่อเวลายาวนานออกไป ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดก็ย่อมหาพยานหลักฐานมาโต้แย้งแสดงความบริสุทธิ์ได้ยากขึ้น และเมื่ออายุความไม่เริ่มนับจนกว่าจะพบพยานหลักฐาน เจ้าหน้าที่ของรัฐจึงไม่เร่งดำเนินการ ก่อให้เกิดความล่าช้า ในกระบวนการยุติธรรมอันเป็นความไม่ยุติธรรมอย่างหนึ่งแก่ผู้ถูกกระทำความผิดอันอาจจะลุกลามก่อให้เกิดความไม่สงบสุขในสังคมได้ อีกทั้ง กรณียังมีแนวทางการแก้ไขอื่นที่เป็นไปได้หรือเหมาะสมกว่า เช่น แก้ไขให้

อายุความ ...

อายุความคดีทุจริตยาวนานขึ้นเป็น ๓๐ ปี นับแต่กระทำความผิด ซึ่งยังคงหลักการความชัดเจนแน่นอนในการนับอายุความ ทั้งนี้ กรณีแนวทางการแก้ไขอื่นที่เป็นไปได้หรือเหมาะสมกว่านั้น ปัจจุบันคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงประมวลกฎหมายอาญาซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกำลังศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการแก้ไขในเรื่องดังกล่าว

๔.๓ แต่อย่างไรก็ตาม หากจะแก้ไขกฎหมายให้อายุความคดีทุจริตเริ่มนับตั้งแต่วันที่พบพยานหลักฐาน ควรจะกำหนดให้อายุความในคดีทุจริตเริ่มนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (คณะกรรมการ ป.ป.ท.) หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าสำนวนคดีปรากฏพยานหลักฐานเพียงพอรับไว้ไต่สวนข้อเท็จจริง และการนับอายุความในคดีอาญาต้องยังคงเป็นไปตามหลักกฎหมายอาญาทั่วไป กล่าวคือ นับแต่วันกระทำความผิด แต่กำหนดให้มีข้อยกเว้นไว้เฉพาะคดีทุจริตที่กระทำความผิดบางมาตรา เช่น ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ มาตรา ๑๔๙ หรือมาตรา ๑๕๗ เป็นต้น ที่จะสามารถเริ่มนับอายุความตั้งแต่วันที่พบพยานหลักฐานได้ แม้จะพ้นอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ ไปแล้ว โดยให้เริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า มีพยานหลักฐานเพียงพอรับไว้ไต่สวนข้อเท็จจริง และควรกำหนดระยะเวลาให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๑ หรือ ๒ ปี นับแต่วันที่ปรากฏหลักฐานการทุจริต เป็นต้น

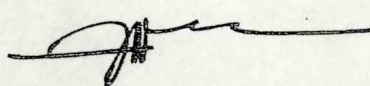
๔.๔ การพิจารณากำหนดให้อายุความในคดีทุจริตนับตั้งแต่วันที่ปรากฏหลักฐานการทุจริตเป็นการกำหนดให้อายุความในคดีทุจริตต่อกันไป เป็นเรื่องที่กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลพอสมควร ควรจะต้องรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานของรัฐอื่นๆ เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานศาลยุติธรรม เป็นต้น เพื่อมาประกอบการพิจารณาให้มีเนื้อหาที่ครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้น และหากจะมีสำนักงานศาลยุติธรรม เป็นต้น เพื่อมาประกอบการพิจารณาให้มีเนื้อหาที่ครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้น และหากจะมีความเป็นไปได้ในการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวแล้ว เห็นควรมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งเป็นหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ในการพิจารณาแก้ไขกฎหมายดังกล่าวได้พิจารณาศึกษาและแก้ไขกฎหมายดังกล่าวต่อไป

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และข้อสั่งการของรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในประเด็นเกี่ยวกับการนับอายุความของคดีทุจริตตั้งแต่เมื่อปรากฏหลักฐานการทุจริต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวัจน์ ตันยวรรณะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

ประธานกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ

สำนักงาน ป.ป.ท.

โทร. ๐ ๒๕๐๒ ๖๕๘๕

โทรสาร. ๐ ๒๕๐๒ ๖๕๘๒

สำเนาถูกต้อง

๕

(นางสาวเฉลิมขวัญ ทองจันทร์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

ด่วนที่สุด

ที่ ปท ๐๐๓๐.๑/ ๑๒

ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ
กระทรวงยุติธรรม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๙
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานความคืบหน้าในการศึกษาความเป็นไปได้ในการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับอายุความ

เรียน รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)

ด้วยคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์ มีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ร่วมกับศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศึกษาความเป็นไปได้ในการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในประเด็นเกี่ยวกับการนับอายุความของคดีทุจริตตั้งแต่เมื่อปรากฏหลักฐานการทุจริต โดยให้รายงานความคืบหน้าให้คณะรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการ ศอตช. ได้จัดประชุมหารือเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในประเด็นเกี่ยวกับการนับอายุความของคดีทุจริตตั้งแต่เมื่อปรากฏหลักฐานการทุจริต ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรมบัญชีกลาง และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ในวันศุกร์ที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุม ชั้น ๒๘ สำนักงาน ป.ป.ท. ผลการพิจารณาร่วมกันมีความเห็น ดังนี้

๑. การนับอายุความในคดีอาญาตามหลักกฎหมายไทย ตามมาตรา ๙๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญา กำหนดให้อายุความในคดีอาญาเริ่มนับแต่วันกระทำความผิด โดยถือหลักความชัดเจนแน่นอนในการนับอายุความในคดีอาญา นอกจากนี้ ได้มีแนวคำพิพากษาศาลฎีกาวางบรรทัดฐานทั้งในวันเริ่มนับอายุความสำหรับความผิดสำเร็จและวันเริ่มนับอายุความสำหรับความผิดต่อเนื่องไว้แล้ว จึงทำให้ไม่มีปัญหาในการนับอายุความส่วนการนับอายุความในคดีอาญาตามกฎหมายต่างประเทศ เช่น ในประเทศเยอรมัน มาตรา ๓๘๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญาเยอรมัน กำหนดให้เริ่มนับแต่วันกระทำความผิดได้สิ้นสุดลง (ความผิดสำเร็จ) หรือเริ่มนับแต่วันที่ได้กระทำความผิดประกอบความผิด (ความผิดสำเร็จเช่นเดียวกัน) ซึ่งเห็นได้ว่า กฎหมายอาญาของเยอรมันถือหลักความชัดเจนแน่นอนในการนับอายุความเช่นเดียวกันกับของหลักกฎหมายไทย นอกจากนี้ ในการดำเนินคดีทุจริตตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

รอง นรม. (๒) ร.๕๐
วันที่ ๒๕/๒๐/๒๐-๒๑

และที่แก้ไขเพิ่มเติม...

และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้แก้ไขเพิ่มเติมในประเด็นอายุความตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ แล้ว กล่าวคือ กำหนดให้ ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดี หรือระหว่างการพิจารณาคดีของศาล มิให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และในกรณีมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ ซึ่งถือว่าเป็นการขยายอายุความสำหรับคดีทุจริตแล้ว

๒. การแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในประเด็นเกี่ยวกับการนับอายุความของคดีทุจริต ตั้งแต่เมื่อปรากฏหลักฐานการทุจริตมีข้อดีคือ ทำให้ความผิดอาญาในคดีทุจริตที่ได้ขาดอายุความไปแล้ว แต่ต่อมาปรากฏหลักฐานในภายหลัง เจ้าหน้าที่ของรัฐยังคงสามารถดำเนินการสอบสวนและฟ้องร้องเพื่อให้รัฐ นำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ เนื่องจากคดีทุจริตเป็นคดีที่มีผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคง ของประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม การแก้ไขกฎหมายดังกล่าวเห็นได้ว่าเป็นการขัดต่อหลักความชัดเจนแน่นอน และทำให้ในทางปฏิบัติอายุความคดีทุจริตแต่ละคดีไม่เท่ากัน ไม่อาจทราบแน่ชัดว่าหลักฐานเพียงใดถือว่าการพบพยานหลักฐานการทุจริต หรือกรณีมีผู้ครอบครองพยานหลักฐานหลายคน ยังไม่อาจทราบแน่ชัดว่าบุคคลใดจะเป็นผู้วินิจฉัยว่าปรากฏพยานหลักฐาน และอายุความนับตั้งแต่เมื่อใด ส่งผลให้ระยะเวลานาน ออกไปไม่แน่นอนเสมือนไม่มีอายุความ และเมื่อเวลาชยาวนานออกไป ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดก็ย่อมหา พยานหลักฐานมาได้แย่งแสดงความบริสุทธิ์ได้ยากขึ้น และเมื่ออายุความไม่เริ่มนับจนกว่าจะพบพยานหลักฐาน เจ้าหน้าที่ของรัฐจึงไม่เร่งดำเนินการ ก่อให้เกิดความล่าช้า ในกระบวนการยุติธรรมอันเป็นความไม่ยุติธรรม อย่างหนึ่งแก่ผู้ถูกกล่าวหาอันอาจจะลุกลามก่อให้เกิดความไม่สงบสุขในสังคมได้ อีกทั้ง กรณียังมีแนวทางการแก้ไขอื่นที่เป็นไปได้หรือเหมาะสมกว่า เช่น แก้ไขให้อายุความคดีทุจริตยาวนานขึ้นเป็น ๓๐ ปี นับแต่กระทำความผิด ซึ่งยังคงหลักการความชัดเจนแน่นอนในการนับอายุความ ทั้งนี้ กรณีแนวทางการแก้ไขอื่นที่เป็นไปได้ หรือเหมาะสมกว่านั้น ปัจจุบันคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงประมวลกฎหมายอาญาซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง กำลังศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการแก้ไขในเรื่องดังกล่าว

๓. แต่อย่างไรก็ตาม หากจะแก้ไขกฎหมายให้อายุความคดีทุจริตเริ่มนับตั้งแต่วันที่พบ พยานหลักฐาน ควรจะกำหนดให้อายุความในคดีทุจริตเริ่มนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตในภาครัฐ (คณะกรรมการ ป.ป.ท.) หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าสำนวนคดีปรากฏพยานหลักฐานเพียงพอรับไว้ไต่สวนข้อเท็จจริง และการนับอายุความในคดีอาญายังคงเป็นไปตามหลักกฎหมายอาญาทั่วไปกล่าวคือ นับแต่วันกระทำความผิด แต่กำหนดให้มีข้อยกเว้นไว้เฉพาะคดีทุจริตที่กระทำความผิดบางมาตรา เช่น ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ มาตรา ๑๔๙ หรือมาตรา ๑๕๓ เป็นต้น ที่จะสามารถเริ่มนับอายุความตั้งแต่วันที่พบพยานหลักฐานได้ แม้จะพ้น อายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๕ ไปแล้ว โดยให้เริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่วันที่ คณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีพยานหลักฐานเพียงพอรับไว้ไต่สวนข้อเท็จจริง และควรกำหนดระยะเวลาให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๑ หรือ ๒ ปี นับแต่วันที่ปรากฏหลักฐานการทุจริต เป็นต้น

๔. การพิจารณากำหนดให้อายุความในคดีทุจริตนับแต่วันที่ปรากฏหลักฐานการทุจริต เป็นการกำหนดให้อายุความในคดีทุจริตยืดออกไป เป็นเรื่องที่กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลพอสมควร ควรจะต้องรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานของรัฐอื่นๆ เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด

สำนักงาน...

ขอแสดงความนับถือ

วิธีมนตร์ว่ากาจักรระทรวงยุติธรรม

[illegible]

รองนายกรัฐมนตรี
27 ก.พ. 2560

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๗/(บยศ.)/๙๐

คณะกรรมการบริหารราชการ
แผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการปรับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทั้งในส่วนของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/๗๐๕๓ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนามติคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เรื่อง แนวทาง
การปรับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทั้งในส่วนของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

ตามที่ได้ขอให้คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์เสนอความเห็นเกี่ยวกับ
เรื่อง แนวทางการปรับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทั้งในส่วนของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ของกระทรวงการคลัง
เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี นั้น

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์ได้ตรวจสอบแล้วพบว่า
เรื่องที่กระทรวงการคลังเสนอมานี้เป็นผลการดำเนินการซึ่งเป็นไปตามมติคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดิน
เชิงยุทธศาสตร์ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ ที่มอบหมายให้กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการ
ตามข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทั้งในส่วนของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ
ให้เป็นรูปธรรม โดยกระทรวงการคลังได้ดำเนินการครบถ้วนตามมติที่ได้รับมอบหมายแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำพน กิตติอำพน)

เลขานุการคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์

ฝ่ายเลขานุการฯ

โทร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๔๔ (จิตตา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๙๐๐

www.soc.go.th

สำเนาถูกต้อง

๕๖ ๙

(นางสาวเฉลิมขวัญ ทองจันทร์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

มติคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐

วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการปรับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทั้งในส่วนของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

(๑) เห็นชอบหลักการแนวทางการปรับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทั้งในส่วนของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ตามที่กระทรวงการคลัง (กค.) เสนอ

(๒) มอบหมายให้ กค. (กรมบัญชีกลางและสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการตามข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหให้เป็นรูปธรรมโดยเร็วที่สุด โดยเฉพาะมาตรการดังต่อไปนี้

(๒.๑) ให้กรมบัญชีกลางกำหนดหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับการเสนอราคาแบบ International Bidding ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจให้มีความชัดเจน เช่น มูลค่าโครงการ ขีดความสามารถในการรับงาน เทคโนโลยีที่ต้องใช้

(๒.๒) ให้กรมบัญชีกลางกำหนดรายละเอียดในการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อสอบทานราคากลางงานก่อสร้าง โดยให้มียกประกอบจากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรวิชาชีพ นักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิ

(๒.๓) ให้กรมบัญชีกลางและสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจกำหนดแนวทางการกำกับดูแลบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจให้มีการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใส

(๒.๔) ให้กรมบัญชีกลางเร่งรัดการจัดทำบัญชีและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ รวมทั้งจัดทำบัญชีราคากลางครุภัณฑ์ให้มีความเหมาะสมและเป็นปัจจุบัน

(๒.๕) ให้ กค. ส่งเสริมให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่มีการจัดทำโครงการขนาดใหญ่พิจารณาจัดทำข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) ในทุกโครงการตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำขอบเขตของงาน (Term of Reference: TOR) และเร่งรัดการจัดหาผู้สังเกตการณ์จากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรวิชาชีพ นักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาสังเกตการณ์และให้ข้อคิดเห็นในการจัดทำข้อตกลงคุณธรรมของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

(๒.๖) ให้ กค. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดแนวทางเพื่อกำกับไม่ให้ข้าราชการและพนักงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ รับทรัพย์สิน สิ่งของ หรือประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่าเกินกว่า ๓,๐๐๐ บาท รวมถึงการศึกษาดูงานและการฝึกอบรมที่สิ้นเปลืองงบประมาณ

ทั้งนี้ ให้ กค. นำเสนอรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เพื่อพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงาน PMDU ในการกำหนดมาตรการดำเนินการในช่วงที่ร่างพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ยังไม่มีผลใช้บังคับ เช่น ระเบียบ คำสั่งนายกรัฐมนตรี มติคณะรัฐมนตรี โดยให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาภายในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

(๓) มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ร่วมกับศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศึกษาความเป็นไปได้ในการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในประเด็นเกี่ยวกับการนับอายุความของคดีทุจริตตั้งแต่เมื่อปรากฏหลักฐานการทุจริต ทั้งนี้ ให้รายงานความคืบหน้าให้คณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐